

Criză pe piața energiei electrice pentru locomotive

6 septembrie 2021

CFR Electrificare a lansat din primăvara acestui an până acum nu mai puțin de 74 de cereri de ofertă pentru achiziționarea energiei electrice de tracțiune, toate însă fără succes, cel puțin în condițiile de până acum, anume plata la 45 de zile după livrare.

CFR Electrificare, compania care vinde în prezent energia electrică de tracțiune operatorilor feroviari, după ce o cumpără de pe OPCOM, vrea schimbarea regulilor jocului, invocând faptul că de luni de zile, din cauza scumpirii energiei electrice nu mai este în stare să achiziționeze energia necesară.

Într-o adresă trimisă operatorilor feroviari consultată de către Club Feroviar, CFR Electrificare spune că a încercat în perioada aprilie – august 2021 să cumpere energie prin nu mai puțin de 74 de cereri de ofertă trimisă vânzătorilor de pe OPCOM. Până acum energia se vindea cu plata la 45 de zile după încheierea lunii în care a fost livrată. De acum încolo însă plata se va face fie la începutul perioadei în care este furnizată energia, fie la finele perioadei, însă cu prezentarea unei scrisori de garanție bancară. În document Electrificare SA se plânge că pe piață este o lipsă de energie și că prețul acesteia are tendința de a se stabiliza în jurul unui preț dublu față de începutul anului.

Ca urmare compania parte a CFR SA cere operatorilor să se întâlnească joi pentru a analiza situația. Lipsa resurselor financiare necesare la nivelul Electrificare SA (plata anticipată a energiei) va face ca operatorii să fie nevoiți să cumpere energia la prețuri duble de la furnizorii de ultimă instanță față de cele asigurate în prezent de CFR Electrificare, avertizează compania.

Operatorii feroviari cer independența

„Piața se liberalizează ceea ce înseamnă că nu va mai cumpără nimeni pentru tine, te duci și cumperi singur”, spune Vasile Șeclăman, președinte al Organizației Patronatelor Societăților Feroviare Private din România (OPSFPR). El face referire la o Directivă a

Uniunii Europene privitoare la piața energiei. Mai multe probleme au fost prezentate într-o adresă realizată de patronat.

„Electrificare CFR SA cumpără energie electrică de pe bursa OPCOM și o furnizează operatorilor feroviari, în calitate de consumatori finali. Compania de stat este în prezent și operator al rețelei de distribuție de energie a sistemului feroviar național.

Prin propunerea de modificare a Legii nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale s-a asigurat deschiderea parțială a pieței de energie electrică pentru consumatorii rețelei de contact feroviar”.

Proiectul legislativ de modificare, aprobat în 2018, a introdus pe lista obiectelor de reglementare a Legii energiei electrice materialul rulant feroviar de tracțiune, respectiv locomotivele electrice, precum și ramele de tramvai și metrou”, pune patronatul.

ANRE: Locomotiva nu e clădire ca să poată produce energie

O altă nemulțumire a patronatului este faptul că ANRE (Autoritatea Națională de Reglementare în Energie) nu recunoaște calitatea operatorilor feroviari de producători de energie cu ajutorul materialului rulant deținut. Practic, operatorii ar urma să fie facturați doar pentru diferența de energie consumată și cea returnată în rețea, produsă de echipamentele de frânare recuperativă a materialului rulant. OPSFPR se plânge că ANRE a afirmat unui operator că această calitate poate fi recunoscută doar capacităților energetice ce se află în clădiri. Ori articolul 67 litera l) din legea 202 pe 2018 include „energia obținută din frânarea cu recuperarea energiei a unităților de tracțiune electrică”.

„A fost introdusă pe lista surselor regenerabile de energie recunoscute oficial “energia obținută din frânarea recuperativă a materialului rulant feroviar de tracțiune”. Frânarea recuperativă, denumită și regenerativă, este un procedeu de frânare al unui vehicul prin conversia energiei sale cinetice într-o altă formă, energie care poate fi reutilizată imediat, stocată sau retrimisă în rețeaua feroviară de distribuție.

O formă de reutilizare a acestei energii poate fi alimentarea instalațiilor de climatizare a vagoanelor de tren, la transportul de călători în mod special. Potrivit legii, pentru a putea livra energie în sistem energetic național, trebuie să fii înregistrat ca producător, dar, în fapt, locomotivele sunt atât consumator, cât și producător. La o frânare recuperativă există posibilitatea ca o parte din energie să se întoarcă în sistemul energetic național (SEN). Recunoașterea existenței acestei situații permite în acest caz și recunoașterea tranzacțiilor bilaterale”.

Pentru prima oară acest aspect a fost solicitat Ministerului Transporturilor, de exemplu, în 2016, printr-o scrisoare adresată de către Organizația Patronală a Societăților Feroviare Private din România (OPSFPR) ministrului de atunci fiind Dan Marian Costescu. În scrisoarea OPSFPR către ministrul Transporturilor au fost propuse ca soluții

pentru creșterea competitivității transportului feroviar de mărfuri “modificarea cadrului legislativ în domeniul energiei electrice de tracțiune a trenurilor în sensul recunoașterii energiei recuperative de frânare produsă de către locomotivele electrice și compensarea acesteia în facturile de energie plătite de către operatorii de transport feroviar”, precum și “reglementarea modului în care se poate asigura de către CFR SA distribuția energiei electrice furnizate de către un alt furnizor decât Electrificare CFR SA, fapt care ar permite operatorilor de transport feroviar achiziția de energie electrică pentru tracțiunea trenurilor de pe piața liberalizată de energie”

Monopolul „CFR Electrificare”, asigurat de ... Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare

Electrificare CFR SA a devenit furnizor unic de energie electrică de tracțiune pe calea ferată românească de la 1 septembrie 2014. Acest lucru s-a făcut “în conformitate cu prevederile Legii 211/2006 privind ratificarea acordului de împrumut dintre România și BERD pentru finanțarea proiectului de modernizare a rețelei energetice Feroviare (2005) și prin respectarea unui acord de împrumut BERD din 2012 privind restructurarea financiară a CFR SA, conform căruia cumpărarea întregii cantități de energie electrică necesară sistemului feroviar trebuie realizată prin intermediul Electrificare CFR, de pe piața „OPCOM”.

În rețeaua feroviară din țara noastră CFR SA cumpără energia electrică de tracțiune necesară alimentării locomotivelor operatorilor feroviari în regim reglementat, de la marii furnizori din grupurile ce dețin și operatorii regionali de distribuție concesionari – Enel, E.ON, CEZ și Electrica – și multă vreme nu a putut trece în piața liberă, pentru a beneficia de prețuri mai avantajoase, din cauza enormelor datorii restante la acești furnizori.

OPSFPR a acționat în sensul clarificării posibilității obținerii unor acorduri privind scutirea de la plata contravalorii certificatelor verzi în cadrul schemei de ajutor de stat aprobată de UE, și a reluării problematicei energiei recuperative de frânare produsă de locomotivele electrice la frânare.

„Pentru clarificarea acestei probleme OPSFPR s-a adresat Direcției de specialitate din cadrul ANRE, dar până în prezent nu a primit niciun răspuns privind obligativitatea aplicării legislației europene din domeniu”, spune OPSFPR.

Sursa: Club feroviar